

R O M Â N I A
Avocatul Poporului

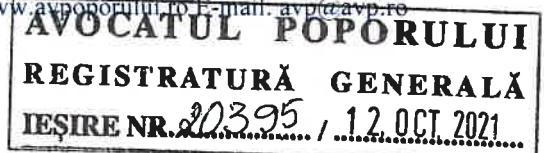

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, Bucureşti

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Ombudsman

Domnului Cătălin Ovidiu Cristian Pistol,
Director General,
Compania Naţională de Administrare a Infrastructurii Rutiere

RECOMANDAREA
nr. 150 din 12 octombrie 2021
privind respectarea art. 22 alin. (1), art. 44 alin. (2) și art. 35 din Constituția României

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, ca urmare informațiilor apărute în presă, potrivit cărora, vineri, în data de 16 iulie 2021, pe autostrada A2 București - Constanța (Soarelui) s-au produs mai multe accidente, soldate cu răniți și pagube materiale.

Patru zone de carambol au fost identificate pe autostrada A2 București - Constanța, în accidentele în lanț fiind implicate în total 55 de mașini în care se aflau 155 de persoane, conform ultimelor date transmise de ISU Dobrogea.

Conform sursei citate, 16 persoane au fost duse la spital. Totodată, opt persoane au primit asistență medicală la fața locului.

Accidentele în lanț s-au produs vineri dimineață în patru puncte apropiate de pe A2, în zona localității Medgidia, pe sensul către litoral. Accidentele au avut loc în condiții de ceață densă.

Ulterior, în data de 18 iulie 2021, sub titlul "Nou accident în lanț pe Autostrada Soarelui", presa a prezentat informații în legătură cu un accident în lanț în care au fost implicate cinci autovehicule, produs duminică dimineață, tot pe autostrada A2. Nicio persoană nu a fost rănită și nu a fost nevoie de transportul la spital, a informat Centrul INFOTRAFIC din cadrul I.G.P.R.

În acest context, pentru identificarea eventualelor posibilități de prevenire a producerii unor evenimente rutiere asemănătoare, am solicitat Direcției Rutiere din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române să ne comunice următoarele:

- cauzele care au stat la baza producerii evenimentelor rutiere prezentate de presă;
- măsurile care au fost dispuse în cauză;
- numărul de echipaje de poliție care sunt repartizate zilnic pe autostrada A2 (Soarelui) și numărul de agenți de poliție care fac parte din Brigada Autostrăzi a Poliției Române.

Urmare a demersului întreprins, autoritatea sesizată ne-a comunicat următoarele:

“Pe fondul manifestării fenomenului de ceață densă, care reducea vizibilitatea, în dimineața zilei de 16 iulie a.c., pe calea unidirecțională București - Constanța a autostrăzii A2, în tronsonul determinat de km 180 și 183, s-au produs, într-un interval scurt de timp (în jurul orei 07:20), mai multe accidente de circulație, cu implicarea unui număr mare de autovehicule, evenimente care s-au soldat cu diverse consecințe (unele dintre acestea, doar cu pagube materiale, altele și cu vătămarea integrității corporale a unor persoane, pe lângă pagubele materiale însemnate), inclusiv cu blocarea completă a traficului rutier, la fața locului.

Activitățile desfășurate pentru soluționarea respectivelor evenimente, au relevat că, în cauză, au avut loc 5 (cinci) accidente, în care au fost implicate, în total, 21 de autovehicule, ce s-au soldat cu 15 victime, dintre care una a fost rănită grav (termen înțeles în sensul recomandării Comisiei Europene de a clasifica leziunile evidențiate statistic prin utilizarea codificării din Clasificarea internațională statistică a bolilor - ICD-10, în raport cu Scala maximum abreviată a leziunilor -MAIS), iar celelalte 14 au fost rănite ușor. Totodată, au mai avut loc alte 9 (nouă) accidente de circulație soldate numai cu pagube materiale (fără victime), în care au fost implicate 23 de autovehicule.

Pe lângă fenomenul de ceață care, în mod evident, manifestat în plin sezon estival, a amplificat riscul accidentologic și reclama o atitudine foarte prudentă la volan, din partea tuturor participanților la trafic, activitățile polițienești de soluționare a evenimentelor în cauză au evidențiat că cele 14 accidente de circulație s-au produs, în principal, prin nerespectarea prevederilor art.1 48 și ale art.251, ambele din O.U.G. nr. 195/2002, privind circulația pe drumurile publice, în sensul că persoanele găsite responsabile de comiterea lor, fie nu au adaptat viteza de deplasare a vehiculelor pe care le conduceau, la condițiile meteo-rutiere (sau de drum) concrete, din locul și momentul respectiv, fie nu au păstrat o distanță suficientă, în mers, față de vehiculele precedente (din fața lor), astfel încât să evite coliziunea cu acestea, fie au încălcăt ambele norme indicate.

De menționat că tot în ziua de 16 iulie a.c., ora 12:30, în zona km 183 al autostrăzii A2, de această dată pe sensul opus de circulație, respectiv pe calea unidirecțională Constanța - București, a avut loc un alt accident rutier soldat numai cu pagube materiale, cu implicarea a 4 (patru) autovehicule, produs chiar în prezența efectivelor de poliție, a celor din cadrul I.G.S.U. care acționau la fața locului și a reprezentanților mass-media, din cauza efectuării de către conducătorul auto găsit vinovat în această speță, a unor activități în timpul mersului, de natură a-i distrage atenția de la conducere.

Ulterior, în ziua de 18 iulie a.c., la ora 09⁰⁰, pe sensul de deplasare București - Constanța al autostrăzii A2, în zona km 83, s-a produs un accident rutier din care au rezultat numai pagube materiale, cu implicarea a 5 (cinci) autovehicule, pe fondul neasigurării corespunzătoare, de către conducătorul auto găsit vinovat în cauză, la trecerea pe o altă-bandă de circulație.

Referitor la măsurile care au fost dispuse în contextul evenimentelor din dimineața zilei de 16 iulie a.c., de pe autostrada A2, sensul de circulație București - Constanța, arătăm că, pe lângă intervenția imediată la fața locului, desfășurarea de activități specifice și devierea completă a traficului rutier de pe calea unidirecțională afectată de aceste accidente, din nodul rutier Cernavodă (construit în zona km 160), Brigada Autostrăzi a procedat la soluționarea, conform legii, a celor 9 accidente de circulație soldate numai cu pagube materiale și sesizarea unității Ministerului Public competente, în speță Parchetul de pe lângă Judecătoria Medgidia, prin întocmirea actelor de procedură prevăzute de lege, în cazul celor 5 accidente soldate cu victime.

Dosarele de cercetare penală urmează a fi soluționate procedural, sub supravegherea procurorului de caz.

De precizat că, prin măsurile dispuse în dimineața zilei de 16 iulie a.c., după preluarea de către dispeceratul Biroului de Poliție Autostrada A2 București - Constanța a apelurilor 112, au fost limitate consecințele, în sensul că, pe calea unidirecțională București - Constanța a autostrăzii A2, nu s-au mai produs alte incidente.

De asemenea, de menționat că în data de 16 iulie a.c., traficul pe tronsonul Cernavodă - Constanța al acestui sens de circulație din compunerea autostrăzii A2 a fost reluat în condiții normale, începând cu ora 1030.

În ceea ce privește numărul de echipaje de poliție repartizate zilnic pe autostrada A2 și/sau numărul de echipaje de poliție care fac parte din Brigada Autostrăzi, menționăm că informațiile de acest gen vizează capacitatea operațională a unei unități de poliție, în general și sunt confidențiale, cu atât mai mult cu cât, de exemplu, informațiile privind creșterea capacitații operaționale a unităților Ministerului Afacerilor Interne, statul de organizare etc. sunt informații clasificate, potrivit legii.

Pe de altă parte, în legătură cu acest subiect, vă asigurăm că resursa umană alocată Brigăzii Autostrăzi, ca și celelalte categorii de resurse pe care le avem la dispoziție (logistice, IT&C etc.) conform legii, este utilizată cu maximum de eficiență (inclusiv prin dimensionarea dispozitivelor de polițiști instituite pentru supravegherea, îndrumarea și controlul traficului, de o manieră care să asigure adaptarea acestuia la fiecare tip de misiune), de cele mai multe ori sub directă îndrumare/coordonare a eșaloanelor ierarhic superioare, în limita dictată de respectarea drepturilor ce se cuvin polițiștilor (de exemplu: dreptul la concediu, la învoire, la timp liber pentru refacerea capacitații de muncă sau recompensarea muncii suplimentare, la tratament și.a.m.d.).

Nu în ultimul rând, prezintă importanță și se impune a fi menționat faptul că, producerea de accidente de circulație soldate numai cu pagube materiale, în sezonul estival, pe autostrada A2 București - Constanța, în care sunt implicate până la cel mult trei - patru autovehicule/eveniment, nu reprezintă un fenomen deosebit, în condițiile în care, în această perioadă, valorile de trafic de pe respectivul drum de mare viteză și capacitate sunt foarte mari (aproximativ 60 - 70 mii de autovehicule/zi, într-un weekend obișnuit, pe un sens de circulație. În timpul minivacanțelor din sezonul estival, aceste valori de trafic cresc până la aproximativ 80 - 90 mii de autovehicule/zi, pe un sens de circulație sau chiar mai mult de atât), iar experiența anilor anteriori ne-a arătat că principala cauză ce le generează ține de nivelul de educație rutieră a participanților la traficul de pe autostrăzi și de ignorarea cu bună știință a regulilor de circulație de către o parte dintre aceștia".

În acest context, având în vedere răspunsul primit din partea autorității sesizate, apreciem că se impune o monitorizare mai atentă a traficului pe Autostrada București - Constanța (A2) și o prezență mai vizibilă în trafic a echipajelor de poliție, fapt ce considerăm că ar fi de natură să descurajeze conducătorii auto care au tendința de a ignora regulile de circulație și care pun în pericol integritatea fizică, viața și dreptul de proprietate al celorlalți participanți la trafic, care înțeleg să respecte dispozițiile legale privind circulația rutieră (**imaginile cu cei care conduceau pe contrasens pe autostradă, au fost difuzate intens de mass-media**).

De asemenea, apreciem că Inspectoratul General al Poliției Române, împreună cu autoritatea care are în administrare Autostrada București – Constanța, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, trebuie să găsească rapid soluții pentru asigurarea unei circulații fluente a autovehiculelor pe autostrada București - Constanța (A2) și în situația în care traficul auto are valori ridicate (lucru care se întâmplă foarte des în perioada sezonului estival).

În acest sens, considerăm că **una din soluții** ar fi reorganizarea stației de taxare de la Fetești, prin mutarea zonei de plată a taxei în afara autostrăzii, în aşa fel încât, benzile principale de circulație să rămână libere, fără obstacole. În acest mod, conducătorii auto care au achitat deja taxa de trecere prin sistemul electronic nu o să mai fie nevoiți să reducă viteza atât de mult încât în spatele lor să se formeze coloane de mașini pe zeci de km.

Această reorganizare, în opinia noastră, ar contribui la reducerea timpului de deplasare al autovehiculelor, economisirea de carburant, dar și la reducerea substanțială a poluării.

Față de cele expuse, în contextul:

- dispozițiilor art. 22 alin. (1) din Constituția României privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, potrivit cărora, dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate
- dispozițiilor art. 44 alin. (2) din Constituția României privind dreptul de proprietate privată, potrivit cărora, proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular
- dispozițiilor art. 35 din Constituția României, privind dreptul la mediu sănătos, potrivit cărora, Statul recunoaște dreptul oricărei persoane la un mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic, asigură cadrul legislativ pentru exercitarea acestui drept, iar persoanele fizice și juridice au îndatorirea de a proteja și a ameliora mediul înconjurător;
- dispozițiilor art. 1 din Legea nr. 202/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată, potrivit cărora, Poliția Română face parte din Ministerul Afacerilor Interne și este instituția specializată a statului, care exercită atribuții privind apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății private și publice, prevenirea și descoperirea infracțiunilor, respectarea ordinii și liniștii publice, în condițiile legii;
- dispozițiilor art. 26 alin. (1) pct. 21 din Legea nr. 202/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată, potrivit cărora, Poliția Română, supraveghează și controlează circulația pe drumurile publice, în afara cazurilor exceptate prin lege, și colaborează cu alte autorități publice, instituții, asociații și organizații neguvernamentale, pentru îmbunătățirea organizării și sistematizării circulației, asigurarea stării tehnice a autovehiculelor, perfecționarea pregăririi conducătorilor auto și luarea unor măsuri de educație rutieră a participanților la trafic;

în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituție coroborat cu art. 1 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în vederea realizării scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice,

Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. **Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere** va lua măsuri în vederea prevenirii producerii accidentelor de circulație și a ambuteajelor pe Autostrada București - Constanța (A2), având în vedere următoarele:
 - monitorizarea permanentă a suprafetei de rulare a autovehiculelor și acționarea rapidă atunci când se constată deficiențe la nivelul acesteia;
 - montarea mai multor camere de luat vederi în vederea monitorizării în timp real a traficului auto, atât pe autostradă, cât și la intrările și ieșirile de pe aceasta;
 - sporirea numărului de puncte de prim ajutor;
 - colaborarea cu Inspectoratul General al Poliției Române, în vederea identificării și luării unor măsuri rapide care să conducă la fluidizarea circulației rutiere pe Autostrada București - Constanța (A2) chiar și în condițiile unor valori ridicate ale traficului și a prevenirii accidentelor de circulație (în acest sens, considerăm că una din soluțiile, ar putea fi reorganizarea stației de taxare de la Fetești, prin mutarea zonei de plată a taxei în afara autostrăzii, în aşa fel încât, benzile principale de circulație să rămână libere, fără obstacole);
2. **Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere** va comunica instituției Avocatul Poporului dacă își însușește prezenta Recomandare și măsurile care au fost dispuse.

